



TUULA ROKKA

OLGA

Olga

Tuula Rokka

<i>Sisällyshuettelo:</i>	<i>Sivu</i>
<i>Valokuva: Olga</i>	<i>5</i>
<i>Olga-mamma</i>	<i>6-10</i>
<i>Kuva: Puhrast töytty tulla</i>	<i>11</i>
<i>Oma sauna</i>	<i>12-16</i>
<i>Kuva: Kotiäiti</i>	<i>17</i>
<i>Viikatemies</i>	<i>18-22</i>
<i>Kuva: Sapuska tieros</i>	<i>23</i>
<i>Öhöm! Kihihii!</i>	<i>24-28</i>
<i>Kuva: 1950-luvu naine</i>	<i>29</i>
<i>Herrankrekkale</i>	<i>30-33</i>
<i>Saivak hee toises?</i>	<i>34-39</i>
<i>Santkuop töörän pääl</i>	<i>40-46</i>
<i>Kuva: Ompelukone</i>	<i>47</i>
<i>Kyl maar Rekka jelppa</i>	<i>48-54</i>
<i>Kuva: Eiks toi Valtteri olekki söpö?</i>	<i>55</i>
<i>Ei saa lavetta</i>	<i>56-60</i>
<i>Kuva: Suve hee ovakki joo vartone</i>	<i>61</i>
<i>Lährös Salo</i>	<i>62-68</i>
<i>Kuva; Flik o lehteny suksima</i>	<i>69</i>
<i>Kuva: Uuno tekke taas larui kylän kakaril!</i>	<i>70</i>
<i>Kuva: Koiviko tuuhettuva taas!</i>	<i>71</i>
<i>Heinie lapotust</i>	<i>72-79</i>
<i>Mihes poja ova paseeramas?</i>	<i>80-82</i>
<i>Kuva: Aka ja munavarkka kuri!</i>	<i>83</i>
<i>Mirrin poikase</i>	<i>84-88</i>

Sisällyshuettelo

Sivu

<i>Kuva: Sokerijuuriskoi</i>	89
<i>Harvenmushommi</i>	90-92
<i>Kuva: Mettätöit</i>	93
<i>Ville-Vaak</i>	94-101
<i>Kuva: Suutar pysykö lestisäs</i>	102
<i>Kuva: Joufflik toimesas</i>	103
<i>Koska meillä on joulu</i>	104-108
<i>Kuva: Linjapiili</i>	109
<i>Kämppä ettimäs Turus</i>	110-113
<i>Kuva: Turku</i>	114
<i>Kuva: Henke huutava Turu yössös</i>	115
<i>Riku von Riksnau</i>	116-118
<i>Kuva: 1960-luvu hevone</i>	119
<i>Must ori</i>	120-127
<i>Aurink laske. Ehtoo on tulos!</i>	128-132

Kuvat: Google, ilmaisia kuvia

Omistettu murtteil ja muistoil

© 2023, Tuula Rokka

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-33-9589-3



Olga (1884-1969)

Olga-mamma



Tie Eikkula

Olga on mamma, mammasti ja mammukka. Ain see mukka, kuka hänt kullonki puhuttele. Mul hää on mamma. Tapasi häne ensmäse kerra kuusvuotiana. Hää ol mun isän äiti.

Muista, et hää olsis mun lapsesilmisän olnu simmone kleini, vahemmanpuoleine naine, jol ol ylläs kaunis mekko ja edesäs esliina, kute hää asja omal murttelas ilmas. Hää keit meitil tulokaffe. Mää muistan, etten oikke aluks tahtonu ymmärttä häne puhettas. Mää hymyili vaa, eikä mult mittä kysyttykkä. Aikuisil ol niin paljo keskenäs juttelemist.

Mää olin asunu ensmäse elinvuoten Keski-Pohjanmaal, Vetelin pitäjäs ja Haapasalon kyläs. En ollu kuullu puhuttavanka juur muut ku ”pohojanmaan” murret. Äiti ku ol Halsualt eli Vetelin viereisest pitäjäst kotosin.

*Isä ol Pernjöst, mut hää ol paljo soras ja ol oppinu
sujuvast puhuma äitini murret. Simmottos mää ainaki
luulisin.*

*Äitini ol ollu Pernjös Rovanın maatilal karjakkona. Isä
asus naapurustos ja ihastus pohjanmaalaisse karjakkoo.
Rakastuiva ja löivä hyntty yhte. Ostivat Vetelist pientila.*

*Sota ol päättyny. Eletti vuott 1947. Aviopari orot neljät
lastas. Mää olin tulos kouluikkä. Äitini ol miettiny ”het
kolokosti” yht asja, jonka hää sitt yöl kertos isällen.
Omal murttelas.*

*”Kuule, Uuno. Minä olen aatellu vakavasti yhtä asiaa.
Valtio on säätäny uuren lain, jonka mukhan me saatais
ostaa tila ja siihen peltua ja mehtää, jos myyrhän tämä
pienitila jollekin karjalaiselle. Ostettais se äitis talo sieltä
Perniöstä. Eikkula on velvollinen lain mukhan
myymhän meille peltua ja mehtää. Tuolla työlläki
alakais koulu, ja kun tuo tyttö on niin pikkunen ja
hento. Siellä ois mukuloilla helepompi ja lyhyempi*

koulhun meno. Täällä on surkian pitkä koulumatka, viisi kilometriä, ei tuo tyttöressu jaksakaan semmosta, pieni kun on ja hento.”

Berta ja Uuno päättivätkin sit pesueines muutta Pernjö.

Ens vaikutelmana mä muistan vaa Eikkulan talon viherjäisinä orastava pello, jonka ikään ku valuiva meil päite. Eikkulan talo ku on korkjal ahten pääl. Mää olsin halunnu kieri sitä keväst viheriöt sielt Eikkulan ahten päält ales Sillanpäähän. Toisena ajana muistan jyrkän kallion, jota myöhemmi ruvetti kutsuma palokallioks. Mee kiivetti sin heti viel tuloiltana mun veljen, Kallen, kans.

Mammal ol oma syytinkikamar, ja ruokas hää sai meilt. Puuvajas hänäl ol oma merkattu puupinos, johon ei kukka muu saanu sormellaska koske. Jos kosk, nii mamma knoputt akkonasas ja herist sormetas.

*Aluks meil ei ollu oma sauna, jote mee käytti kerran
viikos kylän yhteissaunas. Siit mul on joo joitaki
muistikuvi. Käveltti Rantalan sauna joka lauantai
tietty aikka. Äiti, isä, kolm veljetän ja mää. Mää muista
talon isännä, joka seisos ilkite mulkite sauna nurkas ja
heit saunojil löylyi. Mää hiuka vierastin sitä settä.
Mamma ol käyny siel jo vuosikaussi ennen meitti, joten
hänel ol oma saun-aikas.*

Teoksessa on sekä mielikuvitusta että tosiasioita. Siinä on teemana Olga-mamma (1884- 1969) ja hänen Perniön murteensa. Kirja koostuu monista erilaisista tarinoista, joista melkein kaikki sijoittuvat 1950-luvulle. Elämää eletään ensin Keski-Pohjanmaalla ja sitten Varsinais-Suomessa, Perniön pitäjässä. Tarinat ovat murteesta huolimatta helppolukuisia ja helposti ymmärrettäviä. Mukana tarinoissa on myös paljon historian havinaa sekä psykologisia kannanottoja lapsen ja isoäidin sekä koko perheen kannalta katsottuna.

BoD



9 789523 395893